

ที่ สม ๐๐๐๓/ ๕๒

18031
15 ก.ค ๖8 14.00
14414
16 ก.ค 68
10-30
มิ.๖8

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๖ - ๗ ถนนแจ้งวัฒนะ
เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๘

เรื่อง รายงานผลการพิจารณาคำร้องเพื่อเสนอแนะนโยบายหรือข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมาย
เรื่อง สิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคล สิทธิในการได้รับการเยียวยา กรณีกลุ่มบุคคลผู้ได้รับผลกระทบจาก
เหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ขอความช่วยเหลือเยียวยาผลกระทบ

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนารายงานผลการพิจารณาคำร้องเพื่อเสนอแนะนโยบายหรือข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมาย
ที่ ๔๓๔ - ๔๓๙ / ๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๘ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ขอเสนอรายงานผลการพิจารณาคำร้องเพื่อเสนอแนะ
นโยบายหรือข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมาย เรื่อง สิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคล สิทธิในการได้รับการเยียวยา
กรณีกลุ่มบุคคลผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ขอความช่วยเหลือ
เยียวยาผลกระทบ (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย) โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ความเป็นมา

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้รับเรื่องร้องเรียนจากผู้ร้อง เพื่อขอความช่วยเหลือ
เยียวยาผู้เสียหายและผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ให้ได้รับเงิน
ช่วยเหลือเยียวยาและการเยียวยาอื่นๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยกลุ่มผู้ร้องเป็นผู้ได้รับผลกระทบจาก
สถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ระหว่างปี ๒๕๔๗ - วันที่ ๑๕
พฤษภาคม ๒๕๕๘ รวม ๔๖ คำร้อง โดยแบ่งเป็น ๒ กลุ่ม คือ

๑.๑ กลุ่มที่ ๑ ผู้ร้องรวม ๔๑๖ ราย ร้องเรียนตามคำร้องที่ ๓๑/๒๕๕๖ สิทธิและเสรีภาพ
ในชีวิตและร่างกาย และสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน กรณีผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่
จังหวัดชายแดนภาคใต้ ในช่วงปี ๒๕๔๗ - ๒๕๕๖ ทั้งกรณีบาดเจ็บ พิการ ทูพพลภาพ เสียชีวิต และทรัพย์สิน
ได้รับความเสียหาย ขอรับการเยียวยาตามมติคณะรัฐมนตรี กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑.๒ กลุ่มที่ ๒ ผู้ร้องรวม ๔๕ ราย ได้ร้องเรียนเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน
แห่งชาติ เป็นรายกรณี จำนวน ๔๕ คำร้อง ซึ่งเป็นกรณีผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่
จังหวัดชายแดนภาคใต้ ในช่วงระหว่างปี ๒๕๔๗ - วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ทั้งกรณีบาดเจ็บ พิการ
ทูพพลภาพ เสียชีวิต และทรัพย์สินได้รับความเสียหาย โดยขอให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติประสาน
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการขอรับการเยียวยาตามมติคณะรัฐมนตรี กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพิจารณาเห็นสมควรเสนอแนะนโยบายหรือข้อเสนอ
ในการปรับปรุงกฎหมายต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนตามอำนาจหน้าที่ในมาตรา
๑๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบ
การพิจารณาต่อไป

/ ๓. ความเร่งด่วน ...

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเรียงรายงาณดังกล่าว เพื่อบอหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามข้อเสนอแนะในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนให้มีผลในทางปฏิบัติโดยเร็ว

๔. สารสำคัญของเรื่อง

๔.๑ สภาพปัญหา

สืบเนื่องจากสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ นับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นต้นมา ได้ปรากฏว่า มีผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ยื่นเรื่องร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเพื่อขอความช่วยเหลือให้ได้รับเงินช่วยเหลือเยียวยาและการเยียวยาอื่นๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวม ๔๖ คำร้อง ซึ่งจำแนกตามความประสงค์ของผู้ร้องเป็น ๒ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ กรณีที่ผู้ร้องได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบที่ได้รับการเยียวยาจากภาครัฐแล้วบางส่วน และขอให้มีการเยียวยาเพิ่มเติม เนื่องจากผู้ร้องเห็นว่า จำนวนเงินที่มีการเยียวยายังไม่เหมาะสมกับความเสียหายที่เกิดขึ้นทั้งกรณีการสูญเสียชีวิต บาดเจ็บ หรือความเสียหายต่อทรัพย์สิน และการเยียวยาแต่ละกรณียังมีความไม่เท่าเทียมกัน เช่น กรณีผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบซึ่งกระทำโดยกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบ วงเงินสูงสุดคือ ๕๐๐,๐๐๐ บาท ในขณะที่ผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบซึ่งเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐอันเกี่ยวเนื่องกับเหตุการณ์ความไม่สงบกลับมีวงเงินสูงสุดถึง ๗,๕๐๐,๐๐๐ บาท ผู้ร้องจึงขอให้มีการเยียวยาในทุกกรณีด้วยความเหมาะสมและเป็นไปอย่างเท่าเทียมกัน

ประเด็นที่ ๒ กรณีที่ผู้ร้องได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบทั้งที่เกิดจากการกระทำของกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบ และเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐอันเกี่ยวเนื่องกับเหตุการณ์ความไม่สงบ แต่ยังไม่ได้รับการเยียวยา ซึ่งผู้ร้องขอให้มีการตรวจสอบข้อเท็จจริงและเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นทั้งกรณีการเสียชีวิต กรณีได้รับบาดเจ็บ และกรณีทรัพย์สินเสียหาย รวมถึงการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหามาตรการป้องกันเพื่อมิให้เกิดเหตุก่อความไม่สงบขึ้นอีก

๔.๒ ข้อเสนอแนะนโยบาย

(๑) คณะรัฐมนตรีควรกำหนดเป็นนโยบายเพื่อให้สำนักนายกรัฐมนตรี คณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (คปต.) ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) และกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๔ (กอ.รมน.ภาค ๔) เพิ่มมาตรการและช่องทางในการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และกระบวนการเข้าถึงเรื่องการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบ ทั้งกรณีที่ได้รับผลกระทบในชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินให้ครบถ้วนและเป็นไปอย่างทั่วถึง เนื่องจากที่ผ่านมาผู้ได้รับผลกระทบจำนวนหนึ่งที่ไม่ทราบข้อเท็จจริง หลักเกณฑ์ หรือเงื่อนไขที่จะได้รับการเยียวยาจากภาครัฐในแต่ละกรณี

(๒) กรณีเกิดความไม่ชัดเจนในหลักเกณฑ์และวิธีการในการเยียวยา ซึ่งส่งผลให้ผู้ได้รับผลกระทบได้รับหรือไม่ได้รับสิทธิในการเยียวยา สมควรที่คณะรัฐมนตรีจะได้ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ สำนักนายกรัฐมนตรี และ ศอ.บต. กำหนดหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขในการเยียวยาในแต่ละกรณีให้ชัดเจนว่า ผู้ได้รับผลกระทบเป็นผู้ที่ได้รับการเยียวยาในเงื่อนไขใด เช่น กรณีถูกกระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรณีได้รับความเสียหายในชีวิตและทรัพย์สินจากการใช้กำลังหรือความรุนแรงของทุกฝ่าย และกรณีการรับรองของคณะกรรมการสามฝ่ายในพื้นที่ (ฝ่ายปกครอง ฝ่ายทหาร และฝ่ายตำรวจ) เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อป้องกันมิให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนต่อนโยบายการเยียวยาของรัฐบาล ซึ่งอาจส่งผลต่อความเชื่อมั่นต่อกระบวนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ในอนาคตได้

ทั้งนี้ ในกรณีร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับการรับรองของคณะกรรมการสามฝ่ายในพื้นที่นั้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้เคยมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อคณะรัฐมนตรี และส่งเรื่องให้ คปต. ศอ.บต. และ กอ.รมน. พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่แล้ว โดยเสนอให้มีกระบวนการโต้แย้งหรืออุทธรณ์คำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ๓ ฝ่าย ตามรายงานผลการพิจารณา ที่ ๑๙๔ - ๒๐๕ / ๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๘

(๓) คณะรัฐมนตรีควรพิจารณาอนุญาตให้ ศอ.บต. และหน่วยงานในสังกัดดำเนินการตรวจสอบข้อมูลและให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ตามข้อมูลผู้ร้องที่ได้รับเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ รวม ๔๖ คำร้อง ให้ได้รับสิทธิที่พึงได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ทั้งนี้ภายใต้กฎหมาย ระเบียบ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ นอกเหนือจากกรณีร้องเรียนที่ผู้ร้องได้รับเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทั้ง ๔๖ คำร้องข้างต้นแล้ว คณะรัฐมนตรีควรมอบหมายให้ ศอ.บต. และหน่วยงานในสังกัดพิจารณากระบวนการหรือมาตรการที่เหมาะสมในการดำเนินการให้ประชาชนผู้ได้รับความเสียหายกรณีอื่นๆ เข้าถึงสิทธิในการเยียวยาในกรณีเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบ ทั้งที่เกิดจากการกระทำของกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบ หรือเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกี่ยวเนื่องกับความไม่สงบ ซึ่งในการดำเนินการดังกล่าว คณะรัฐมนตรีควรกำหนดเป็นนโยบายให้หน่วยงานในสังกัดที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องเข้าไปดำเนินการให้ความช่วยเหลือเยียวยาอย่างทันทั่วถึงในลักษณะเป็นอัตโนมัติ โดยผู้เสียหายหรือญาติต้องมีคำร้องขอใช้สิทธิ

(๔) กระทรวงสาธารณสุข สมควรกำหนดนโยบายให้หน่วยงานภายใต้สังกัดในพื้นที่ติดตามดูแลการรักษาพยาบาลผู้ได้รับบาดเจ็บจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง รวมถึงกระทรวงสาธารณสุขโดยกรมสุขภาพจิต ควรมีมาตรการในการติดตามดูแลด้านสภาพจิตใจของผู้ได้รับผลกระทบในพื้นที่ควบคู่กับการดูแลด้านการรักษาพยาบาลไปด้วย

(๕) กระทรวงศึกษาธิการ สมควรกำหนดนโยบายให้หน่วยงานภายใต้สังกัดในพื้นที่ดำเนินการช่วยเหลือดูแลด้านการศึกษาต่อผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ในพื้นที่

(๖) กระทรวงแรงงาน และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สมควรกำหนดนโยบายให้หน่วยงานภายใต้สังกัดในพื้นที่ ดำเนินการช่วยเหลือดูแลด้านการพัฒนาอาชีพ และการมีงานทำให้กับประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ให้ทั่วถึง

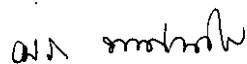
(๗) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ควรดำเนินการกำชับให้เจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่ ھاตัวผู้กระทำความผิดในเหตุการณ์ก่อความไม่สงบมาลงโทษตามกฎหมายโดยเร็ว

๕. ข้อเสนอ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติขอความกรุณาท่านโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณารายงานผลการพิจารณาดังกล่าว และมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามข้อเสนอเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนให้มีผลในทางปฏิบัติต่อไป

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ผลเป็นประการใด กรุณาแจ้งให้ทราบด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ศาสตราจารย์อมรา พงศาพิชญ์) .

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักคุ้มครองสิทธิมนุษยชน (กลุ่มงานคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ๖)

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๓๔๔๗ - ๔๘ (ฝ่ายเลขานุการฯ อ.กสม.ภาคใต้)

โทรสาร. ๐ ๒๑๔๓ ๙๕๗๗